

	T.C. ARDAHAN ÜNİVERSİTESİ 2025-2026 AKADEMİK YILI BAHAR DÖNEMİ İLAHİYAT FAKÜLTESİ TEMEL İSLAM BİLİMLERİ BÖLÜMÜ HADİS METİNLERİ II DERSİ DERS İZLENCE FORMU	Doküman No:	ARÜ.FR.004
		İlk Yayın Tarihi:	24.11.2025
		Revizyon Tarihi:	23.03.2026
		Revizyon No:	1
		Sayfa:	1/8

Ders Kodu	Ders Adı	Zorunlu (Z) / Seçmeli (S)	Yıl	Yarı Yıl	Anabilim Dalı
İLA266	HADİS METİNLERİ II	Z	2025-2026	BAHAR	HADİS
Haftalık Ders Saati, Kredi, AKTS	Teori	Uygulama	Kredi	AKTS	
	2	0	2	3	

GENEL BİLGİLER

Dersin Amacı

Hadis metinlerine aşinalık kazanılması için klasik kaynakları tanımak ve okumak

Dersin İçeriği

Bu derste klasik dönemin önemli kitaplarından olan Sünen-i Darimi'nin girişinden metinler okunmakta, bu metinlerde geçen teknik terimler ele alınmakta, eserler ve özellikleri hakkında bilgi verilmektedir. Bu dersin sonucunda öğrenciler, klasik hadis eserlerinin diline ve üslubuna aşinalık kazanmakta, hadis metinlerini okuyabilmekte ve yorumlama becerisi elde etmektedirler.

Dersin Kitabı / Malzemesi / Önerilen Kaynaklar

- 1) Ebu Muhammed Abdullah b. Abdurrahman ed-Dârimî, *Sünen*, Dımaşk: Müessesetü'r-Risâle Nâşirûn, 1. Basım, 2017.
- 2) Abdullah Aydın, "Dârimî, Abdullah b. Abdurrahman", *TDV İslâm Ansiklopedisi*, 8/494-495.
- 3) Abdullah Aydın, "es-Sünen", *TDV İslâm Ansiklopedisi*, 38/142-143.
- 4) Aynur Uraler, "Muhaddislerin İlmî Yaklaşımlardaki Sorunlara Sünnetten Çözüm Getirmeleri -Sünenü'd-Dârimî Mukaddimesi Örneği", *Hadis Tetkikleri Dergisi (HTD)* 22/1 (2024), 7-33.
- 5) Şule Yüksel Uysal, "İlim Bölümleri Üzerinden Dârimî ve Buhârî'nin İlim Anlayışını Okumak", *Ondokuz Mayıs Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi* 54 (Haziran 2023), 25-48
- 6) Muhammed Enes Topgül, *Râvi Hicri İkinci Yüzyılda Bir Muhaddisin İlim Serüveni*, İstanbul: Ketebe Yayınları, 1. Basım 2021.

T.C.
ARDAHAN ÜNİVERSİTESİ
2025-2026 AKADEMİK YILI BAHAR DÖNEMİ
İLAHİYAT FAKÜLTESİ
TEMEL İSLAM BİLİMLERİ BÖLÜMÜ
HADİS METİNLERİ II DERSİ
DERS İZLENCE FORMU

Doküman No:	ARÜ.FR.004
İlk Yayın Tarihi:	24.11.2025
Revizyon Tarihi:	23.03.2026
Revizyon No:	1
Sayfa:	2/8

Planlanan Öğrenme Etkinlikleri ve Öğretme Yöntemleri

Anlatım, soru-cevap, yorumlama.

Ders İçin Önerilen Diğer Hususlar

Ders konularıyla bağlantılı ek okumalar yapılması, kütüphaneler veya online platformlar aracılığıyla ilgili eserlerin tetkik edilmesi, kitabiyat notları tutulması önerilir.

Dersi Veren Öğretim Elemanı / Yardımcıları

Ders Yürütücüsü: Dr. Öğr. Üyesi Fatih Muhammet Yüksel

Dersin Verilişi

Dersler yüz yüze eğitim formatında işlenmektedir.

	<p style="text-align: center;">T.C. ARDAHAN ÜNİVERSİTESİ 2025-2026 AKADEMİK YILI BAHAR DÖNEMİ İLAHİYAT FAKÜLTESİ TEMEL İSLAM BİLİMLERİ BÖLÜMÜ HADİS METİNLERİ II DERSİ DERS İZLENCE FORMU</p>	Doküman No:	ARÜ.FR.004
		İlk Yayın Tarihi:	24.11.2025
		Revizyon Tarihi:	23.03.2026
		Revizyon No:	1
		Sayfa:	3/8

Hafta	Konu
1. Hafta	Dârimî'nin Hayatı ve Sünen'in Temel Özellikleri
2. Hafta	Sünen-i Darimi mukaddimesinin temel özellikleri, alâmâtü'n-nübüvve kısmının içeriği ve İnsanların cahiliye dönemindeki durumu ile Hz. Peygamber'den yaşadıkları dönüşüm
3. Hafta	Cahiliye dönemi insanların putlara yaklaşımı, kız çocuklarına değer vermemesi ile ilgili negatif durum
4. Hafta	Hz. Peygamber ve ümmeti hakkında önceki kutsal kitaplardaki verilere dair rivayetler
5. Hafta	Hz. Peygamber'in ve ümmeti hakkında önceki kutsal kitaplardaki verilere dair rivayetler, geçmiş kitapların tarihçesine dair bilgiler, İslam'a giren ehl-i kitap bilginlerinin durumları
6. Hafta	Hz. Peygamber'in temel ahlaki özellikleri ile ilgili rivayetler, ümmetinin temel karakteristiği
7. Hafta	Hz. Peygamber'in vizyonu ve misyonu, Kur'an-siret bütünlüğü
Ara Sınav	
8. Hafta	Hz. Peygamber'in nübüvvetle görevlendirilmesi, vahye muhatap oluşu, teklife muhatap olan toplulukların kendisine iman edişi
9. Hafta	Hz. Peygamber'e lütfedilen bazı duyusal mucizeler
10. Hafta	Hz. Peygamber'in sünnetine uymakla ilgili bazı nakiller
11. Hafta	Mukaddimenin ilim kısmı: Kur'an ve Sünnette açıklanmayan konularda açıklama yapmak için acele etmemek
12. Hafta	Zamanın değişimiyle ortaya çıkan farklı durumlar, bunlar karşısında âlimin tavrı
13. Hafta	Dinî meselelerde re'y/kişisel görüş belirtmekle ilgili nakiller
14. Hafta	İlim sahiplerine uymanın önemi, entelektüel bakışın kıymetine yönelik rivayetler
Final Sınavı + Bütünleme Sınavı	

	<p style="text-align: center;">T.C. ARDAHAN ÜNİVERSİTESİ 2025-2026 AKADEMİK YILI BAHAR DÖNEMİ İLAHİYAT FAKÜLTESİ TEMEL İSLAM BİLİMLERİ BÖLÜMÜ HADİS METİNLERİ II DERSİ DERS İZLENCE FORMU</p>	Doküman No:	ARÜ.FR.004
		İlk Yayın Tarihi:	24.11.2025
		Revizyon Tarihi:	23.03.2026
		Revizyon No:	1
		Sayfa:	4/8

DEĞERLENDİRME		
Etkinlik	Adet	Ağırlık (%)
Vize	1	40
Final	1	60
Diğer (Ödev, Sunum, Sözlü, Derse Katılım, Grup Çalışması, vb.)	-	-
Toplam		%100

ÖĞRENME ÇIKTILARI (ÖÇ)	
ÖÇ 1	İsnad tahlili yapmayı öğrenir.
ÖÇ 2	Metin tahlili yapmayı öğrenir.
ÖÇ 3	İsnad şeması yapmayı öğrenir.
ÖÇ 4	Hadis şerh kitaplarından yararlanmayı öğrenir.
ÖÇ 5	Hadisleri doğru bir şekilde yorumlamayı öğrenir.
ÖÇ 6	Dârimî ve Sünen adlı eserin temel özelliklerini tanır. Böylece dönem boyunca okunacak metni yazar-eser-dönem ilişkisi çerçevesinde yorumlar.

T.C.
ARDAHAN ÜNİVERSİTESİ
2025-2026 AKADEMİK YILI BAHAR DÖNEMİ
İLAHİYAT FAKÜLTESİ
TEMEL İSLAM BİLİMLERİ BÖLÜMÜ
HADİS METİNLERİ II DERSİ
DERS İZLENCE FORMU

Doküman No:	ARÜ.FR.004
İlk Yayın Tarihi:	24.11.2025
Revizyon Tarihi:	23.03.2026
Revizyon No:	1
Sayfa:	5/8

	PÖ Ç 1	PÖ Ç 2	PÖ Ç 3	PÖ Ç 4	PÖ Ç 5	PÖ Ç 6	PÖ Ç 7	PÖ Ç 8	PÖ Ç 9	PÖ Ç 10	PÖ Ç 11	PÖ Ç 12	PÖ Ç 13	PÖ Ç 14	PÖ Ç 15
ÖÇ 1	3	1	4	4	3	4	3	3	3	1	1	2	2	2	1
ÖÇ 2	4	3	3	4	4	4	4	3	2	1	1	3	2	2	2
ÖÇ 3	3	1	2	4	4	4	3	3	3	2	2	2	1	1	1
ÖÇ 4	4	2	3	4	4	4	5	3	3	2	3	3	2	2	2
ÖÇ 5	2	4	5	4	5	5	5	4	5	2	4	5	5	4	5
ÖÇ 6	4	2	3	3	5	2	4	2	1	1	3	3	3	3	3
0 - Katkı Yok	1 - ÇokDüşükDüzeydeK atki				2 - DüşükDüzeydeKatkı			3 - Orta DüzeydeKatkı			4 - Yüksek DüzeydeKatkı			5 - Çok Yüksek DüzeydeK atki	

	<p style="text-align: center;">T.C. ARDAHAN ÜNİVERSİTESİ 2025-2026 AKADEMİK YILI BAHAR DÖNEMİ İLAHİYAT FAKÜLTESİ TEMEL İSLAM BİLİMLERİ BÖLÜMÜ HADİS METİNLERİ II DERSİ DERS İZLENCE FORMU</p>	Doküman No:	ARÜ.FR.004
		İlk Yayın Tarihi:	24.11.2025
		Revizyon Tarihi:	23.03.2026
		Revizyon No:	1
		Sayfa:	6/8

DERS-PROGRAM EĞİTİM AMACI (PEA) İLİŞKİSİ

PEA 1. İlahiyat alanında lisans ve lisansüstü eğitiminin niteliğini geliştirmek.	Evet ☒ Hayır ☐
PEA 2. Bilimsel bilgi üretmek.	Evet ☒ Hayır ☐
PEA 3. Fakültemizin iç ve dış paydaş memnuniyetini artırmak.	Evet ☒ Hayır ☐
PEA 4. Sosyal sorumluluk projeleriyle toplumun bilgi düzeyine katkı sağlamak.	Evet ☐ Hayır ☒
PEA 5. İhtiyaç ve talebe göre başta Diyanet İşleri Başkanlığı ve Millî Eğitim Bakanlığı olmak üzere tüm kamusal veya özel kurum ve kuruluşlarla ilişkileri geliştirmek.	Evet ☒ Hayır ☐
PEA 6. Çeşitli ulusal ve uluslararası akademik etkinlikler yoluyla bireysel, toplumsal ve evrensel insani değerlere katkı sunmak.	Evet ☒ Hayır ☐

T.C.
ARDAHAN ÜNİVERSİTESİ
2025-2026 AKADEMİK YILI BAHAR DÖNEMİ
İLAHİYAT FAKÜLTESİ
TEMEL İSLAM BİLİMLERİ BÖLÜMÜ
HADİS METİNLERİ II DERSİ
DERS İZLENCE FORMU

Doküman No:	ARÜ.FR.004
İlk Yayın Tarihi:	24.11.2025
Revizyon Tarihi:	23.03.2026
Revizyon No:	1
Sayfa:	7/8

DERS-PROGRAM ÖĞRENİM ÇIKTISI (PÖÇ) İLİŞKİSİ

PÖÇ 1. İlahiyat alanında temel kavramları kavrar, kavramlar arası ilişkilere hâkimdir.	Evet ☒ Hayır ☐
PÖÇ 2. Alanıyla ilgili öğretim programları, öğretim strateji, yöntem ve teknikleri ile ölçme ve değerlendirme bilgisine sahiptir.	Evet ☒ Hayır ☐
PÖÇ 3. Alanında edindiği kuramsal ve uygulamalı bilgileri; eğitim-öğretim, araştırma ve topluma hizmet alanlarında kullanır.	Evet ☒ Hayır ☐
PÖÇ 4. İlahiyat alanı için uygun araçları seçer, kullanır, geliştirir ve bilişim teknolojilerinden etkin bir şekilde yararlanır.	Evet ☒ Hayır ☐
PÖÇ 5. Klasik ve güncel dini meseleleri saptama, tanımlama, yorumlama, formüle etme ve çözüme becerisine sahiptir; bu amaçla uygun analiz, sentez ve modelleme yöntemlerini seçer ve uygulamadaki yansımalarını değerlendirir.	Evet ☒ Hayır ☐
PÖÇ 6. Türkçe ve en az bir yabancı dilde sözlü/yazılı etkin iletişim/hitabet kurma ve anlatım becerisine sahiptir.	Evet ☒ Hayır ☐
PÖÇ 7. İlahiyat alt dalları ve diğer bilim alanları ile ilişki kurarak disiplinler arası araştırma-inceleme, yorum ve analiz yapar.	Evet ☒ Hayır ☐
PÖÇ 8. Kendini motive edebilme, bilgiye erişebilme, bilim ve teknolojideki gelişmeleri izleme, zaman yönetimi, kendini sürekli yenileme becerisi ve yaşam boyu öğrenme bilincine sahiptir.	Evet ☒ Hayır ☐
PÖÇ 9. Bireysel inisiyatif alarak bağımsız çalışır veya ekip üyesi olarak sorumluluk alır.	Evet ☒ Hayır ☐
PÖÇ 10. Sorumluluğu altındakilerin kişisel ve mesleki alandaki gelişimine yönelik etkinlikleri planlar.	Evet ☒ Hayır ☐
PÖÇ 11. Uzmanlık bilgisini, toplumsal sorumluluk bilinciyle bilimsel ve ahlaki değerlere uygun olarak kullanır.	Evet ☒ Hayır ☐
PÖÇ 12. Dini anlayış ve uygulamaların evrensel ve toplumsal boyutlardaki (güvenlik, sağlık, iktisat, çevre, vb.) etkileri ve hukuksal sonuçları konusunda farkındalık sahibidir.	Evet ☒ Hayır ☐
PÖÇ 13. Değişen hayata ve yeniliğe karşı açık tutuma sahiptir.	Evet ☒ Hayır ☐
PÖÇ 14. Bilimsel, toplumsal, ekonomik, yasal ve siyasal gelişmelerden haberdardır.	Evet ☒ Hayır ☐
PÖÇ 15. Edindiği ilahiyat bilgisinin gerekleri doğrultusunda davranır, tutum ve davranışlarıyla topluma örnek olur.	Evet ☒ Hayır ☐

	<p style="text-align: center;">T.C. ARDAHAN ÜNİVERSİTESİ 2025-2026 AKADEMİK YILI BAHAR DÖNEMİ İLAHİYAT FAKÜLTESİ TEMEL İSLAM BİLİMLERİ BÖLÜMÜ HADİS METİNLERİ II DERSİ DERS İZLENCE FORMU</p>	Doküman No:	ARÜ.FR.004
		İlk Yayın Tarihi:	24.11.2025
		Revizyon Tarihi:	23.03.2026
		Revizyon No:	1
		Sayfa:	8/8

DERS-PROGRAMA ÖZGÜ ÖLÇÜT (PÖÖ) İLİŞKİSİ

PÖÖ 1. Kur'an-ı Kerim bilgisine, doğru tilavet becerisine ve yeterli ezbere sahip olma	Evet ☐ Hayır ☒
PÖÖ 2. Arapça temel kaynakları okuma ve anlama yetkinliğine sahip olma	Evet ☒ Hayır ☐
PÖÖ 3. İtikat, ibadet, ahlak ve muamelata dair usul ve esasları kavrama ve dayandığı temelleri bilme	Evet ☒ Hayır ☐
PÖÖ 4. Kur'an ve sünnet bütünlüğünü esas alan bir yaklaşıma sahip olma	Evet ☒ Hayır ☐
PÖÖ 5. Bütüncül ve sistematik bir dini düşünce ve kavrayışa sahip olma	Evet ☒ Hayır ☐
PÖÖ 6. Zaman ve mekâna göre ortaya çıkan farklı dini yaklaşımları doğru anlama ve tutarlı değerlendirme yetkinliğine sahip olma	Evet ☒ Hayır ☐
PÖÖ 7. Din istismarı, şiddet, İslam karşıtlığı gibi dine ve topluma zararlı eğilimlere karşı söylem ve tutum geliştirebilme yetkinliğine sahip olma	Evet ☒ Hayır ☐
PÖÖ 8. Farklı düşünce ve yorumlar karşısında saygı ve adaleti esas alma yetkinliğine sahip olma	Evet ☒ Hayır ☐
PÖÖ 9. Kişi ve kurumlar yerine ilke ve değerleri üstün tutan bir anlayışa sahip olma	Evet ☒ Hayır ☐
PÖÖ 10. Dinin temel kaynakları ve bilimsel verilere dayalı din eğitimi ve din hizmetleri verme yetkinliğine sahip olma	Evet ☒ Hayır ☐
PÖÖ 11. Toplumun inanç, ibadet, ahlak, örf ve adetlerini İslam'ın temel kaynakları ışığında yorumlama ve toplumu aydınlatma yetkinliğine sahip olma	Evet ☒ Hayır ☐
PÖÖ 12. Dini danışmanlık ve rehberlik bilgi ve becerisine sahip olma	Evet ☒ Hayır ☐
PÖÖ 13. Akıl, bilgi, istişare, emanete riayet, ehliyet ve adalet gibi temel değerler/ilkeler ışığında çalışma ve sorumluluk üstlenebilme yetkinliğine sahip olma	Evet ☒ Hayır ☐
PÖÖ 14. İslam kültür, sanat ve medeniyeti hakkında temel ve bütüncül bilgilere sahip olma	Evet ☒ Hayır ☐